

ЗЕЛЕНІ ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ В УКРАЇНІ

М. С. Каземирчик, здобувач вищої освіти групи Б4/2 обліково-фінансового факультету, МНАУ

Анотація: досліджено питання здійснення зелених публічних закупівель в Україні. Охарактеризовано чинники, на які впливають масове здійснення зелених публічних закупівель.

Ключові слова: *зелені публічні закупівлі, захист навколишнього середовища*

Термін зелені публічні закупівлі вперше було охарактеризовано в Повідомленні Європейської комісії в 2008 році. Відповідно нього, зелені публічні закупівлі – це процес закупівлі державними органами товарів, робіт, послуг з зменшеним впливом на довкілля (навколишнього середовища) протягом всього життєвого циклу у порівнянні з товарами, роботами, послугами з однаковою ціновою пропозицією [1].

Такий механізм надає можливість не тільки здійснювати купівлю з оптимальним поєднанням ціни та якості (враховуючи заощадження протягом життєвого циклу), але і зменшувати негативний вплив на довкілля.

В Законі України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 р. №922 визначено, що екологічні характеристики предмета купівлі входять до його технічної специфікації [2], а тому, важливим моментом є реальне підтвердження безпечності предмета закупівлі. Це можна зробити за допомогою наступних документів:

– Висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи на Товар, виданий Міністерством охорони здоров'я України (оригінал чи копія завірена нотаріусом);

– екологічні сертифікати якості ISO 14001:2004 (копії, завірені печаткою виробника). Сертифікати мають бути чинні станом на дату розкриття тендерної пропозиції;

– інший документ, що, на думку Учасника, підтверджує застосування заходів з захистку навколишнього середовища [3].

Жорсткий контроль за якістю товарів, які підпадають під категорія «зелених», надасть можливість позбавитись грінвошингу (нечесна конкурентна боротьба, при якій окремих товар позиціонують з недостовірними характеристиками щодо його екологічності, для введення в оману покупців) [4].

На рис. 1 зображено чинники, на які впливають масове здійснення зелених публічних закупівель.

Ефект від проведення зелених публічних закупівель		
Екологічна сфера	Економічний ефект	Соціальна відповідальність
–заохочення приватного сектору на виготовлення екологічно безпечних товарів; –використання предметів, які є нешкідливими для довкілля	зменшення витрат на життєвий цикл (для замовників)	забезпечення добробуту місцевих територій

Рисунок 1 – Екологічний, соціальний та економічний ефект від проведення зелених публічних закупівель

Джерело: побудовано за матеріалами[5].

Отже, поточний стан зелених державних закупівель в Україні знаходиться в стані очікування. Зростає інтерес неурядових організацій та зовнішніх структур

до впровадження закупівлі зелених товарів, однак в Законі України так і не визначено це поняття. Але на офіційних сайтах Prozorro та InfoBox розміщені Методичні рекомендації, що розроблені з метою забезпечення визначення необхідності застосування заходів з захисту навколишнього середовища до різних предметів публічних закупівель.

Для впровадження ефективної системи здійснення зелених закупок доцільно провести економічні та правові дослідження з цього питання та створити окремий протокол здійснення екологічно безпечних операцій.

Література:

1. Повідомленні Європейської комісії. Державні закупівлі для покращення технологій. URL:<http://surl.li/ahdkg>

2. Закон України «Про публічні закупівлі». URL: <http://surl.li/qeii>

3. Коментарі до законодавства України про публічні закупівлі. URL: <https://infobox.prozorro.org/upload/files/main/980/555/zvitkomentar-122016-final-2.pdf>

4. Ілляшенко Н.С., Мельник Ю.М. Зелені державні закупівлі як метод боротьби з грінвошингом. URL:http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/52104/1/Illiashenko_Hrinvosynh_2017.pdf

5. Зелені публічні закупівлі: Нова можливість для України. URL: <https://infobox.prozorro.org/articles/g>

Анотація: the issue of green public procurement in Ukraine has been studied. The factors influenced by the mass implementation of green public procurement are described.

Ключові слова: green public procurement, environmental protection

*Науковий керівник – Пісоченко Т. С., к.е.н., асистент,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*